

क्रं. ३८

संस्कृत.

पृ. ९

संक्षेप चतुर्थी पूजा
विधी.

शके - १८१९ (इ. स. १८१९) १८९७

जोरायण भट परांजय -
गि रितं.

(1)

श्रीगणेशाय नमः अथ संकष्टचतुर्थि पूजाविधिः आचम्योर्ध्वं मम
 सहकुटुंबिकानां क्षेमं ह्येवं विजयं ध्याय्य अथ सुसंरागेणैवैवैर्याभितृप्त्यर्थं
 धर्मार्थकाममोक्षचतुर्विधपुरुषार्थसिद्ध्यर्थं मनोभीष्टफलप्राप्त्यर्थं
 श्रीसंकष्टहरमहागणपतिप्रीत्यर्थं संकष्टचतुर्थिनिमित्तं यथाज्ञानेन य
 थाकालेन वैश्वमीलितोपचारैः पूजनं च करिष्ये तथा च खड्गचर्च
 नं करिष्ये शरीरसुख्यर्थं पुरुषसुख्यर्थं करिष्ये न्यासः अस्य श्री
 संकष्टहरगणपतिमहा मंत्रस्य सुकृतमिः गणपतिर्देवता अनुष्टुप्छं
 दः शरीरसुख्यर्थं न्यासविधिः ॐ नमो हेरंबाय अंगुष्ठं त्र्यं नमः
 अक्षरं चित्तं नर्मनीयं नमः समसंकर्षो जिवारममध्यमः

सं क० य अनामिकाभ्यां बुं फ ट क निष्ठिकाभ्यां स्वाहा करतु क क क क क
 ३ भ्यां० एवं हृदयादिं ॐ अं भू भु वं वरे मिति दिग्बंधः क क शारिपूज
 नं० अपवित्रः पवित्रो वा पीठपूजा पूर्वद्वारे श्रिये नमः श्रीपतये० द
 (2) क्षिणे गौर्ये नमः गौरी पतये० मध्ये नमः रत्निपतये० उत्तरे
 मध्ये नमः बसहाय नमः मीरु मध्ये दक्षत्ये नमः आत्तु क क क क क
 का लाग्निरुद्राय० कूर्माय नमः बसहाय० अनंताय० सथिल्ये० स्कंदा
 य० श्रीकृष्णाय० नीलाय० पद्मनाभाय० जयपत्रेभ्यो० केसरेभ्यो० कर्णिकभ्यो० राम
 सिंहासनाय० इक्षुसमुद्राय० स्वर्गद्वीपाय० रत्नविषायाय० पारि
 ज्योताय० कल्पद्रुमाय० धर्माय० ज्ञानाय० निर्कृतये० वैराग्याय०

(2A)

वायवे० ऐश्वर्याय० ईशान्ये० अधर्माय० प्राचे० आग्नेये० दक्षिणा
ये० वासुण्ये० अनेश्वर्याय० उदीये० संसत्वाय० रंरजनि० तंतमसे० म
ये० अग्निमंडलाय० अर्कमंडलाय० सोममंडलाय० भोममंडलाय० बु
धमंडलाय० गुरुमंडलाय० भृगुमंडलाय० शनिमंडलाय० राहुमंडला
य० केतुमंडलाय० नवग्रहेभ्यो० साक्षात्वाय० विद्यातलाय० शिवत
त्वाय० आत्मने० अंतरात्मने० जीवात्मने० परमात्मने० रुद्राय० शक्ये०
तीव्राय० ज्वालाय० नंदाय० आगाय० कामरूपिणे० उग्राय० वेतो
वत्ये० मध्ये विघ्ननाशिन्ये० ध्यानं रक्तं रक्तवस्त्रं सितकुसुमगणैः
रजितं रक्तगंधैः क्षीराब्धौ रत्नदीपैः सुरतरुविमले रत्नसिंहासनैः

(3)

द्रोणप० हेरंबाय० करवीरप० बक्रतुंडाय० पाचीप० पालिहीनाय० एकविंशति
पत्राणिस० वनस्पत्युद्रबंधूपंदशां गगनरुसंयुतं गृहाणो सर्वकामार्थान्मया
दत्तं विनायक विक्रदाय० धूपंस० साज्यं चवर्ति० दिपे० रुद्रुकं घृतबक्रं चपं
वैभक्ष्यं चपायसं सक्षीरफलमाज्येन विघ्ननाशनमोक्तते नेवेद्यं० विघ्नना
शिनै० उत्तस० हस्तप्र० मुखप्र० कर्णद्व० पूगीफलेः सकर्पूरेर्नागवल्लीदले
युतं कर्पूरादिसमायुक्तं तांबूलं प्रतिगृह्यतां सिधिविनायकाय० तांबूलं०
हिरण्यगर्भं० दक्षिणां० इदं फलं मया० फलंस० अथ दूर्वापणं गजबक्राय०
दूर्वां कुरान्त्समर्पयामि विघ्नराजाय० दूर्वां० कामदाय० गणेश्वराय० दूर्वां० जी
मूताय० दूर्वां० अंजनप्रभाय० दूर्वां० योगीश्वराय० दूर्वां० बक्रतुंडाय० दूर्वां०

संकष्टी०

७

(4)

उमासुताय० दूर्वा० विद्यागणोदराय० दूर्वा० महाकालाय० दूर्वा० महावीर्याय०
दूर्वा० महोग्राय० दूर्वा० प्रलंबवक्राय० दूर्वा० श्रीसोग्राय० दूर्वा० परशुहस्ताय०
प्रभाकराय० दूर्वा० विश्वकालाय० दूर्वा० वीरभद्राय० दूर्वा० महागणपतये०
दूर्वा० सिद्धगणेश्वराय० दूर्वा० अग्निर्ज्योतिरविर्ज्योतिरात्मज्योतिस्तथैव
व स्वमेव सर्वज्योतीषि अर्तिक्यं प्रसिद्धतां ज्योतिषे० कर्पूरार्तिक्यं०
सज्जति सिंदुरवदनो देवो यत्पादपंकजस्मरणं वासरमणिरिव तमसां रा
शिनाशयति विघ्नानां गणेशाय० नमः पुष्पं० कष्टविघ्नविनाशाय प्रार्थना
करवाणिजे सर्वसंकष्टनाशाय विघ्नेशाय नमोस्तुते यानिकानि च प्रद
क्षिणां० नमोस्तु देवदेवेशभक्तानामभयप्रद विघ्नानां नाशकर्त्रे बहुरात्मने

राम

७

(4A)

नमोस्तुते नमस्कारं ओं नमो हेरंब इति मंत्रस्य एकविंशतिवारं जप्त्वा
गणेशाय नमस्तुभ्यं सर्वसिद्धिप्रदायक संकष्टहरमे नित्यं महागार्घ्यं नमो
स्तुते गणेशाय ० इदमर्घ्यं ० एवं त्रिवारं दत्त्वा गणेश्वर नमस्तुभ्यं सर्वकामफ
लप्रद वाञ्छितं मे वरं देहि सर्वविघ्नविनाशक हेमातुराधिराजाय परात्परत
राय च विघ्नेशायै कदंताय नमो कंबोदराय च प्रार्थना अन्यथा शरणं ०
यस्य स्मृत्या ० अनेन मया ज्ञानेन यथा मीलितोपचारैर्ध्यानावाहनादिषु
उशोपचारैः कृतपूजनेन तेन श्रीसंकष्टहरमहागणपतिः प्रीयतां चंद्र
पूजा आचम्य ० अर्चं चंद्रमसि देवता प्रीत्यर्थं ध्यानादिपूजनं च करिष्ये अथै
प्राणाः प्रतिष्ठंतु ० नमो नमो भवति जायमानो ह्यंकेतु रुमसामेत्यप्रं प्रागं

57

देवेभ्यो विदधात्याय न चंद्रमास्ति रते दीर्घमायुः इति मंत्रेण पूजयेत् सोम्या
 यदेव देवाय द्विजराजाय शक्तिने रोहिणीसहितायेति गृहाणार्घ्यं नमोस्तुते
 रोहिणीसहितचंद्रमसे नमः इदमर्घ्यं स० गोरीमलसमुद्गतज्येष्ठस्वामिकु
 मारकं गृहाणार्घ्यं मया दत्तं उमासुत नमोस्तुते २ कृष्णपक्षे चतुर्थ्यां तु संपू
 ज्य च विधुद्वये क्षिप्रप्रसादितो देव गृहाणा ३ तिथीनामुत्तमे देवी गणेश
 प्रियवल्लभे सर्वसंकष्टनाशाय गृहा ४ ज्योत्स्नाय ते नमस्तुभ्यं नमस्तेजो
 तिवांपते नमोस्तु रोहिणीकांत गृहा ५ विष्णोर्मनसि संप्रभूत औषधीनां
 सुधाकर गृहाणार्घ्यं मया दत्तं रोहिणीसहितः शशी ६ इत्यर्घ्यं दत्वा अने
 न कृतपूजनेन तेन श्रीचंद्रमादेवताः प्रीयन्ते वायनं दत्वा मोदकान्दशसं

संकष्टीख्याकात्सघतान्घृतपाचितात् व्रतसंपूर्णतायैतु ब्राह्मणायनिवेदये
 ९ त्रु पूर्वित्दानमंत्रः गणेशः प्रतिगृह्णानि गणेशो वेददाति च गणेशस्त्वा
 (6) रकोभाभ्यां विघ्नेशाय नमो नमः इति प्रतिमादानमंत्रः गच्छ गच्छ सुरश्रे
 ष्ठस्वखानं त्वं गणेश्वर व्रतेनां नेन मे नित्यं यथोक्तफलदो भव इति पूजा
 विधिः ॥ शके १८१९ हेमलंबी नाम संवत्सरे आश्वीनकृष्ण षशतो
 लिखितं नारायणभद्रपरांजये सुकाम इत्यत्र कर्त्तुं हरये नमः ३
 राम

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com